

ข้าวจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ
ฉบับวันจันทร์ที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ.2559

วาทกรรมแก้ปัญหาหาคา "ข้าว" ผลประโยชน์บนคราบน้ำตาชาวนา

ถือเป็นความเจ็บปวดในรอบทศวรรษกับสถานการณ์ราคาข้าว “หอมมะลิ” ของประเทศไทยที่ได้ชื่อว่าเป็นข้าวคุณภาพดีที่สุด เป็นแหล่งผลิตข้าวหอมที่ดีที่สุดของโลกและเป็นที่ต้องการของตลาดโลกชนิดที่ใครได้ลิ้มรสเป็นต้องติดใจ แต่วันนี้ราคาข้าวหอมมะลิล้มต่ำเป็นประวัติการณ์ แค่ง่ายเข้าสู่ฤดูกาลเก็บเกี่ยวราคาก็ร่วงผล็อยไม่ถึงตันละ 9,000 บาท จากที่เคยซื้อขายกันตันละ 12,000-15,000 บาท ความซอกแซกที่ได้รับทำให้ชาวนาและ “ลูกชาวนา” ในหลายพื้นที่ออกโรงขอ “ปลูกเอง สีเอง และขายเอง” โดยไม่ผ่านโรงสีและพ่อค้าคนกลาง!! และกลายเป็นกรณีสุด “ดราม่า” นักเข้าไปอีก เมื่อนายกรัฐมนตรีและรัฐบาลพากันประโคมข่าว สาเหตุที่ทำให้ราคาข้าวหอมมะลิล้มต่ำ เป็นเพราะนักการเมือง ผู้มีอิทธิพลกลุ่มอำนาจเก่าร่วมมือกับโรงสีบางแห่งกดราคารับซื้อเพื่อหวัง “ดิสเครดิต” รัฐบาล พร้อมส่งเจ้าหน้าที่ทหารตบเท้าไล่กวาดโรงสีในพื้นที่ราบกับเป็นผู้ร้าย ทำเอานายกสมาคมโรงสีข้าวไทยและกรรมการสมาคมที่ตกเป็น “จำเลยสังคม” ประกาศไขก๊อกลาออกกันยกชุดเพื่อประท้วงรัฐ

แม้วันนี้ถนนทุกสายต่างพร้อมจะหยิบยื่นความช่วยเหลือ เปิดพื้นที่ให้เกษตรกรชาวนาและลูกชาวนาได้อาข้าวสารที่ปลูกเองสีเองมาวางขายจำหน่ายสู่ผู้บริโภคโดยตรง แต่ทุกฝ่ายต่างรู้กันอยู่เต็มอก นั่นเป็นเพียงการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ที่หาใช่หนทางแก้ไขปัญหายั่งยืน ในเมื่อผลผลิตข้าวเปลือกของประเทศแต่ละปีมีมากกว่า 28-30 ล้านตัน สีออกมาเป็นข้าวสารก็มากกว่า 18-20 ล้านตัน ขณะที่มีการบริโภคในประเทศเพียง 8-10 ล้านตันเท่านั้น แถมยังคงมีแนวโน้มลดลงไปตามลำดับ อย่างไรก็ตามก็ต้องหาทางบริหารจัดการกับผลผลิตส่วนเกินที่ “โอเวอร์ซัพพลาย” นี้ หาไม่แล้วปัญหานี้ก็คงจะยังตามหลอกหลอนเกษตรกรชาวนาไปตลอดศก!!!

“ทิมเศรษฐกิจ” เปิดพื้นที่สแกนรากเหง้าของปัญหาหาคาข้าวที่เกิดขึ้นดังนี้ :

ฝนตก-กำลังซื้อโลกหด-อุตสาหกรรมราคาดี!

ปฏิเสธไม่ได้ว่า ราคาข้าวในประเทศที่ตกต่ำอย่างหนักในขณะนี้ ส่วนหนึ่งมาจากฝนที่ตกลงมาอย่างต่อเนื่องในช่วง 2-3 เดือนที่ผ่านมา เกิดภาวะน้ำท่วมในหลายพื้นที่ ชาวนาต้องเร่งเกี่ยวข้าวหนีน้ำท่วมทั้งๆ ที่ข้าวยังเขียวอยู่หรือไม่แก่พอ เมื่อเก็บเกี่ยวมาแล้วก็ต้องรีบขายเพราะไม่มีลานตากและยุ้งฉาง

นอกจากนี้ การที่เศรษฐกิจโลกยังฟื้นตัวไม่เต็มที่ ราคาน้ำมันตกต่ำอุตสาหกรรมในหลายประเทศจำเป็นต้องชะลอนำเข้า เมื่อเปรียบเทียบกับไทยยังมีสต็อกข้าวเก่าจำนวนมาก ผู้ซื้อสำคัญยังไม่เร่งรับนำเข้า จึงยิ่งกดดันให้ตลาดค้าข้าวโลกซบเซา ที่สำคัญปีนี้ปริมาณผลผลิตโลกเพิ่มขึ้นจากปีก่อนอย่างมาก ทำให้เกิดภาวะแข่งขันที่รุนแรง โดยตัวเลขผลผลิตข้าวที่กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) คาดการณ์ในปี 2560 คาดว่าจะมีผลผลิตข้าวโลก 481.73 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.1% จากปี 59 ที่มี 471.69 ล้านตัน ส่วนการบริโภคข้าวของโลกจะอยู่ที่ 478.80 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.1% จากปี 59 ที่มี 473.39 ล้านตัน และสต็อกข้าวโลกอยู่ที่ 115.60 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.6% จากปี 59 ที่อยู่ที่ 112.68 ล้านตัน

ขณะที่ผลผลิตข้าวนาปีของไทยนั้น สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) คาดการณ์จะอยู่ที่ 25.20 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 7.3% จากปี 58/59 ที่มีเพียง 23.48 ล้านตัน เหตุนี้ผู้ส่งออกข้าวหลายประเทศ รวมถึงผู้ส่งออกไทยจึงขายตัดราคากันอย่างหนัก โดยนัยว่า มีการโคตรราคาขายข้าวสารหอมมะลิล่วงหน้าต่ำกว่า 550 เหรียญสหรัฐฯ/ตัน จากอดีตที่ไม่เคยต่ำกว่า 700-900 เหรียญสหรัฐฯ ยังผลให้ราคาข้าวสารหอมมะลิที่ทอนลงไปยังโรงสีต่ำเป็นประวัติการณ์ที่ตันละ 15,000 บาท หรือ กก.ละ 15 บาทเท่านั้น และเกษตรกรขายข้าวเปลือกได้ไม่ถึงตันละ 10,000 บาท

ล่าสุดราคาข้าวเปลือกเจ้าหอมมะลิความชื้น 15% อยู่ที่ตันละ 9,000-9,800 บาท แต่หากความชื้นตั้งแต่ 25% ขึ้นไปราคาหลุดตันละ 9,000 บาท ทั้งที่ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิไม่เคยต่ำกว่าตันละ 10,000 บาทด้วยซ้ำ ส่วนข้าวเปลือกเจ้าความชื้น 15% อยู่ที่ตันละ 7,100-7,400 บาท แต่หากความชื้นเกิน 25% ขึ้นไปหลุดตันละ 6,000 บาทแล้ว

คลี่มาตรการรับมือรัฐไม่เพียงพอ!

แม้รัฐบาลจะรู้เต็มอก ผลผลิตข้าวนาปีฤดูกาลใหม่ที่จะทยอยออกตั้งแต่เดือน ต.ค.-ก.พ.ของทุกปี และเมื่อผลผลิตส่วนใหญ่ออกมากช่วงเดือน พ.ย.-ธ.ค. อาจจุดให้ราคาร่วงหนักลงไป แต่สิ่งที่รัฐบาลเตรียมการรับมือคือ การทำคลอด 19 มาตรการที่ใช้เงินทุนหมุนเวียนราว 100,000 ล้านบาทในการจัดการกับราคาข้าวที่จะทะลักออกมา ซึ่งมีทั้งมาตรการช่วยเหลือด้านการผลิต และการตลาด

อย่างเช่น โครงการด้านการผลิต โครงการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวหอมคุณภาพดีปี 2559/60 โครงการปรับเปลี่ยนการปลูกพืชที่หลากหลายฤดูนาปี 2560 โครงการสนับสนุนสินเชื่อให้กลุ่มชาวนาผู้ผลิตข้าวแปลงใหญ่ปี 2559/60 หรือโครงการด้านการตลาด อย่างโครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยสถาบันเกษตรกร โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือก (รับจำนำข้าวเปลือกหอมมะลิยุ้งฉาง) โครงการลดดอกเบี้ยเงินกู้ให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก เป็นต้น

ด้านกระทรวงพาณิชย์ก็ได้ขอความร่วมมือไปยังผู้ส่งออกให้ช่วยรับซื้อข้าวหอมมะลิจากเกษตรกรในราคาตลาด ซึ่งผู้ส่งออกก็จะช่วยซื้อเบื้องต้นราว 200,000 ตัน รวมถึงเร่งหาตลาดส่งออก และรณรงค์ให้ประชาชนเพิ่มการบริโภค แต่มาตรการเหล่านี้ ก็ทำได้เพียงพอที่จะรับมือกับสถานการณ์ราคาข้าวที่กำลังตกต่ำ!!! โดยเฉพาะข้าวเปลือกหอมมะลิ ที่แค่ผลผลิตเริ่มออกมาราคาก็ดิ่งลงทันที จากปีก่อนตันละ 12,000 บาท แต่ปีนี้กลับเหลือตันละไม่ถึง 10,000 บาท จนรัฐบาลต้องล่อล้ล้ประกาศราคาจำนำยังฉางถึง 2 ครั้ง โดยครั้งแรกที่ “คณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว (นบข.)” ที่มี พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน เมื่อ 31 ต.ค.59 กำหนดราคารับจำนำข้าวเปลือกหอมมะลิในมือชาวนาที่มีอยู่ฉางตันละ 11,525 บาท เป็นราคาจำนำตันละ 8,730 บาท โดยคิดฐานที่ 90% ของราคาตลาดที่ตันละ 9,700 บาท ให้ค่าเก็บเกี่ยว ค่าปรับปรุงคุณภาพตันละ 1,295 บาท และค่าฝากเก็บยังฉางอีกตันละ 1,500 บาท ส่วนชาวนาที่ไม่มียังฉางจะได้ตันละ 10,995 บาท จากการขายข้าวที่ราคาตลาดตันละ 9,700 บาท รวมกับค่าเก็บเกี่ยวฯ อีกตันละ 1,295 บาท

แต่คล้ายหลังมติ นบข.เพียงคืนเดียว พล.อ.ประยุทธ์ต้องเรียกประชุม นบข.นัดพิเศษ ปรับเพิ่มราคาจำนำและค่าเก็บเกี่ยวฯ หลังจากเกษตรกรแสดงความไม่พอใจราคาข้าวที่ นบข.ประกาศ ถึงกับ “สวดยัน” ที่รัฐบาลลอยแพชาวนา ทำให้รัฐบาลยอมปรับเพิ่มราคาตลาดขึ้นเป็นตันละ 11,000 บาท และเพิ่มค่าเก็บเกี่ยวฯ เป็นตันละ 2,000 บาท เกษตรกรไม่มียังฉาง จะขายข้าวได้ตันละ 13,000 บาท จากเดิม 10,995 บาท ส่วนรายที่มียังฉาง รัฐบาลกำหนดราคาจำนำที่ตันละ 9,500 บาท รวมค่าเก็บเกี่ยวฯ ตันละ 2,000 บาท และค่าฝากเก็บ ตันละ 1,500 บาท รวมเป็นตันละ 13,000 บาท จากเดิม 11,525 บาท

หลังจากนี้ต้องรอดูว่าจะมีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการมากน้อยเพียงใด เพราะปีที่ผ่านมารัฐตั้งเป้าหมายจะดึงข้าวเปลือกออกจากตลาด 2 ล้านตัน แต่เอาเข้าจริงกลับทำได้เพียง 500,000 ตันเท่านั้น เนื่องจากขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดีพอ ที่สำคัญ ยังต้องจับตาด้วยว่า ราคาข้าวเปลือกเจ้า ข้าวเปลือกหอมจังหวัด และข้าวเปลือกหอมปทุมธานี ที่ทยอยออกสู่ตลาดในช่วงเดือน พ.ย.-ธ.ค.นี้เช่นกัน จะเจริญรอยตามจนรัฐบาลต้องงัดมาตรการเสริมรับมืออีกหรือไม่? เพราะล่าสุดนี้ราคาข้าวเปลือกเจ้าที่ความชื้น 25% ขึ้นไปต่ำกว่าตันละ 6,000 บาทแล้ว

แผนผลิตข้าวครบวงจร...แค่โลกสวย?

จะว่าไปราคาข้าวที่ตกต่ำนั้น ไม่ใช่เพิ่งจะเกิดขึ้น แต่เกิดขึ้นมานานซ้ำซากทุกปี ทั้งๆที่ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม และเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตรอันดับต้นๆของโลก ไม่ว่าจะเป็นข้าว ปาล์มน้ำมัน ยางพารา แต่กลับไม่สามารถกำหนดราคาขายได้เหมือนผู้ผลิตน้ำมัน ความเป็นอยู่ของเกษตรกรจึงอยู่อย่าง “แร้นแค้น”

ที่ผ่านมาทุกรัฐบาลไม่ได้วางแผนแก้ปัญหาภาคเกษตรในระยะยาว หรือปรับโครงสร้างภาคเกษตรอย่างจริงจัง แทบทุกรัฐบาลทำเพียงแค่การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าหรือ “ขายผ้าเอาหน้ารอด” ด้วยหวังใช้เกษตรกรเป็น “ฐานเสียงทางการเมือง” เท่านั้น

สิ่งที่เกือบทุกรัฐบาลทำก็คือ การใช้เงินอุดหนุนเกษตรกรในรูปแบบต่างๆ อย่างเงินช่วยปัจจัยการผลิตไร่ละ 1,000 บาท, โครงการรับจำนำข้าว โดยกำหนดราคาจำนำแบบ “น้ำตลาด” หรือสูงกว่าราคาตลาด

หรือรับจำหน่ายในปริมาณมาก จนเกิดการบิดเบือนตลาด เกิดปัญหาทุจริตมโหฬาร แม้จะอ้างว่าทำให้เกษตรกรมีรายได้ดีขึ้น แต่คนที่ “อู้ฟู” จริง กลับเป็นนักการเมืองผู้กำหนดนโยบาย โรงสี ผู้ส่งออก หรือแม้กระทั่งเจ้าหน้าที่รัฐ

ขณะที่โครงการรับจำนำที่มีมาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกษตรกร “เคยชิน” กับการช่วยเหลือ โดยไม่ปรับปรุงวิธีการทำนา หรือเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต จนวันนี้ผลผลิตข้าวไทยเมื่อเทียบกับเพื่อนบ้านในภูมิภาคเดียวกันและโลกแล้วตามไม่เห็นฝุ่น ข้าวไทยยังมีผลผลิตแค่ 500 กก./ไร่ ขณะที่เวียดนามมากกว่า 700-800 กก./ไร่ ส่วนจีนทะลุ 800-900 กก./ไร่แล้ว

แม้แต่รัฐบาล คสช. ที่ปาวประกาศจะ “ปฏิรูป” ประเทศในทุกๆด้าน ปาวประกาศวางยุทธศาสตร์ชาติ ไปถึง 20 ปีข้างหน้า รวมถึงด้านการเกษตรที่วางแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร ส่งเสริมการรวมกลุ่มปลูกข้าวแปลงใหญ่ เพื่อลดต้นทุน ลดพื้นที่การเพาะปลูกข้าว เพื่อให้ผลผลิตสอดคล้องกับความต้องการบริโภค โดยกำหนดให้ผลผลิตข้าวเปลือกนาปีปี 2559/60 ไม่เกิน 27.5 ล้านตัน แต่เอาเข้าจริงผลผลิตที่ได้กลับมากกว่าที่คาดการณ์ไว้ ส่วนปริมาณจะมีเท่าไรนั้น วันวานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพิ่งส่งเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่สำรวจผลผลิตข้าวหอมมะลิ 18 จังหวัดทั่วประเทศ ส่วนแผน “ยกเครื่องการผลิต” และการตลาดต่างๆที่วางไว้ จนวันนี้ยังไม่มีแผนใดเห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม แม้แต่การรวมกลุ่มปลูกข้าวแปลงใหญ่วันนี้ก็ยังไปไม่ถึงไหน

ถึงเวลา “ยกเครื่อง” ภาคเกษตร

นายปราโมทย์ วณิชชานนท์ อดีตนายกสมาคมโรงสีข้าวไทย กล่าวว่า บทเรียนอันเจ็บปวดที่กำลังเกิดขึ้นวันนี้ น่าเป็นโอกาสทองที่รัฐบาลควรวางแผนระยะยาว เช่น ควรออกนโยบายปฏิรูปการทำนาทั้งระบบ พล.อ.ประยุทธ์ มีโรคแม่ปประเทศ 20 ปีแล้ว ก็ควรมีโรคแม่ปการทำนา โดยเชิญชวนทุกฝ่ายมาช่วยกันวางแผนให้เป็น “วาระแห่งชาติ” และตอบโจทย์ เพราะการอุดหนุนช่วยชาวนาก็ใช้งบประมาณที่มาจากภาษีประชาชน หากรัฐบาลไม่ต้องการให้ปัญหาหาคาข้าว หรือราคาสินค้าเกษตรอื่นๆ กลับมาหลอกลอนซ้ำแล้วซ้ำอีก จำเป็นต้องเดินหน้าปรับโครงสร้างการผลิต ปรับโครงสร้างหนี้เกษตรกรอย่างจริงจัง เพราะทุกวันนี้เกษตรกรปลูกและขายข้าวได้เท่าไรก็ไม่พอล้างหนี้ ยิ่งปลูกยิ่งทำก็ยิ่งมีหนี้สินพอกพูน

นอกจากนี้ รัฐบาลต้องช่วยเหลือในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยเฉพาะแปลงนานอกเขตชลประทาน ที่ปัจจุบันมีผลผลิตต่อไร่ต่ำมาก ขณะเดียวกัน ต้องส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มเป็นสหกรณ์ หรือชุมนุมสหกรณ์ เพื่อสร้างอำนาจต่อรองกับพ่อค้าท้องถิ่น ลดการพึ่งพาโรงสี รวมถึงส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกข้าวพันธุ์ที่มีความหลากหลาย เช่น ข้าวสีชนิดต่างๆที่ผู้บริโภคเริ่มให้ความนิยม อย่างข้าวไรซ์เบอร์รี่ ข้าวหอมนิล รวมถึงปลูกข้าวอินทรีย์ ที่ไม่ใช้สารเคมี ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ได้พยายามขยายตลาดข้าวเหล่านี้ให้มากขึ้น ขณะเดียวกัน ต้องนำข้าวมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่มีมูลค่าเพิ่ม หรือที่เรียกว่า Super Foods อย่าง วิตามิน อาหารสำหรับผู้สูงอายุ สำหรับเด็ก เครื่องสำอาง ฯลฯ ไม่ใช่ยังมุงขายแต่ข้าวสารเหมือนที่เป็นอยู่

อีกทั้งยังต้องส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าถึง “เกษตรสมัยใหม่” ตามทฤษฎีของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช โดยผสมผสานการเพาะปลูกพืชหลากหลายชนิด เพื่อให้มีผลผลิตขายได้ตลอดทั้งปี สามารถพึ่งตนเองและมีรายได้อย่างต่อเนื่อง ไม่ต้องพึ่งพิง หรือรอการขายข้าวเพียงปีละครั้ง

ที่ผ่านมาปัญหาการค้าข้าวตกต่ำจะเป็นปัญหา “โลกแตก” ที่ทุกฝ่ายหวังแต่ความได้เปรียบทางการเมือง โดยไม่มีใครได้ลงไปแก้ไขปัญหอย่างจริงจัง เราได้เห็นนายกรัฐมนตรีและหัวหน้า คสช. ๔4 ล้างบางข้าราชการ ผู้มีอิทธิพล แก้ไขปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินนโยบายรัฐในเรื่องต่างๆ แม้กระทั่งการแก้ไขปัญหาคอรั้มผิดกฎหมาย “ไอยูยู” หรือมาตรฐานการบิน “ไอเคโอ” และพร้อม ๔๔ ผ่าทางตันความล่าช้าในการดำเนินโครงการรถไฟความเร็วสูง “ไฮสปีดเทรน” เพื่อจะได้จารึกในประวัติศาสตร์ว่าเริ่มต้นได้ในรัฐบาลชุดนี้ แต่กับการปฏิรูปภาคเกษตร “ยกเครื่อง” ปัญหาการค้าข้าวตกต่ำที่ถือเป็นปัญหา “กลัดหนอง” ของชาวนาไทยที่ถือเป็น “กระดูกสันหลัง” ของชาติ ที่มีความสำคัญมากกว่า “ไฮสปีดเทรน” เป็นร้อยเป็นพันเท่า เรากลับไม่เห็นนายกจะไดลงมาดูเรื่องนี้อย่างจริงจัง นอกจากไล่ “ฟันผอยหาตะเข็บ” เอากับโครงการรับจำนำข้าว และขายข้าวของรัฐบาลชุดก่อน!!! บอกตามตรงเราไม่ยากเห็นการ “เปลี่ยนผ่าน” ประเทศที่ต้องลงเอยด้วย “วาทกรรม” ทางการเมืองบนคราบน้ำตาชาวนาไทยอีกแล้ว!!!

ทีมเศรษฐกิจ

“บิ๊กตู่” เรียกประชุม นบข. ๗ พ.ย. นี้

ผู้สื่อข่าวรายงานจากคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว (นบข.) เปิดเผยหลังเรียกประชุมด่วนกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการคลัง และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เพื่อเตรียมมาตรการช่วยเหลือข้าวขาวและข้าวหอมปทุมว่า พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานการประชุมคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว (นบข.) จะเรียกประชุมเร่งด่วนวันที่ 7 พ.ย. นี้ เพื่อหามาตรการช่วยเหลือชาวนาภาคกลางและภาคเหนือที่ปลูกข้าวขาว และข้าวหอมปทุม หลังชาวนาทำหนังสือถึงนายกรัฐมนตรี ขอความช่วยเหลือเรื่องราคาข้าว

ขาวและข้าวหอมปทุม เนื่องจากปัจจุบันราคาข้าวขาวและข้าวหอมปทุม ลดต่ำลงเหลือเพียง 7,600-8,500 บาท/ตัน จากช่วงเดียวกันของปีก่อนราคาอยู่ที่ 8,000-9,000 บาท/ตัน

ด้านนิพนธ์ พัวพงศกร นักวิชาการเกียรติคุณ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) เปิดเผยว่า ตั้งแต่กลาง ต.ค.เป็นต้นมา ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิตกต่ำมากอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน โดยราคาข้าวเปลือกเกาลดลงจากตันละ 12,090 บาท ในเดือน ก.ย. เหลือเพียง 10,500 บาท เมื่อ 28 ต.ค.59 หรือลดลง 13% ต่ำที่สุดในรอบ 9 ปี ทั้งที่ยังไม่ได้เกี่ยวข้าวในเดือน ต.ค. เพราะราคาข้าวสารหอมมะลิส่งออกล่วงหน้าเดือน ธ.ค.ลดเหลือตันละ 548 เหรียญสหรัฐฯเท่านั้น จากราคาตลาดวันที่ 28 ต.ค. ที่อยู่ที่ตันละ 720 เหรียญฯ ส่งผลให้ราคาขายส่งข้าวสารหอมมะลิใหม่เดือนแรกของการเก็บเกี่ยวหรือเดือน พ.ย. 59 เฉลี่ยหาบละ 1,330 บาท เทียบกับราคารปีก่อนที่หาบละ 1,750 บาท ลดลง 420 บาท

“แปลกใช้ไหมครับ ราคาล่วงหน้าเป็นราคาในอนาคตที่เกิดจากการคาดคะเนของพ่อค้าข้าวและโรงสีเกี่ยวกับอุปสงค์ (ความต้องการ) และอุปทาน (ผลผลิต) ของข้าวเปลือกหอมมะลิตูการผลิใหม่ปี 59/60 ถ้าพ่อค้าส่งออกคาดว่า การเก็บเกี่ยวเดือน พ.ย.-ธ.ค. จะมีอุปทานน้อย ขณะที่อุปสงค์เท่าเดิม ราคาล่วงหน้าจะสูงขึ้น เพราะเขาจะรีบสั่งซื้อข้าวเปลือกก่อนที่ราคาจะสูงขึ้น หลังจากนั้น ถ้ามีพ่อค้าส่งออกคนอื่นเริ่มสั่งซื้อมากขึ้น โรงสีและพ่อค้าท้องถิ่นก็จะรีบกว้านซื้อข้าวเปลือกเก่าที่มีอยู่ในตลาดมาส่งให้พ่อค้าส่งออก เพราะข้าวเปลือกเก่าและข้าวใหม่ทดแทนกันได้ ฉะนั้น ราคาล่วงหน้าจึงกำหนดราคาข้าววันนี้ตามกลไกการเก็งกำไรในตลาด”